

FORSLAG

GeoDanmarks arbejdsprogram

2022

Indholdsfortegnelse

Om GeoDanmarks arbejdsprogram	3
Sammenhængen til GeoDanmarks strategi	3
GeoDanmarks arbejdsprogram 2022	4
Tværgående arbejdsprogramaktiviteter.....	4
Arbejdsprogramaktiviteter i GeoDanmarks fire faglige fora.....	7

Om GeoDanmarks arbejdsprogram

GeoDanmarks arbejdsprogram beskriver de aktiviteter i foreningen, der sættes fokus på i det kommende år, med henblik på at bringe GeoDanmark nærmere foreningens strategiske målsætninger.

Da GeoDanmark driver et dataproduktionsfællesskab mellem Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og de 98 danske kommuner, drejer en stor del af GeoDanmarks opgaver sig om at producere og vedligeholde GeoDanmark grunddata, at udvikle og forbedre produktionen og kvaliteten af data, samt at sikre en god og stabil systemunderstøttelse, som gør alt dette muligt. GeoDanmark har således en lang række driftsopgaver, som bl.a. varetages i GeoDanmarks fire faglige fora (Produktionsforum, Administrativt Ajourføringsforum, Specifikationsforum og Systemforum).

Dertil kommer, at GeoDanmark ønsker at være en forening, der følger med udviklingen, understøtter anvendernes behov, og benytter sig af nye teknologiske trends, hvor muligt. GeoDanmark sætter derfor løbende fokus på og undersøger fx brugerbehov, GeoDanmark grunddatas muligheder og begrænsninger, nye, potentielle produktionsmetoder og GeoDanmark grunddatas kvalitet.

GeoDanmarks arbejdsprogram beskriver begge typer opgaver, dog med særligt fokus på de aktiviteter, der falder udover de faste driftsopgaver, som varetages af fora og falder på samme tid hvert år. Er der behov for mere information om, hvordan GeoDanmark-produktionen foregår, eller hvilke faste opgaver, de fire faglige fora varetager, henvises til kommissorierne for de enkelte fora i GeoDanmark. Det hele er tilgængeligt på geodanmark.dk.

Sammenhængen til GeoDanmarks strategi

GeoDanmark vil med strategien for 2018-2022 bidrage til at sætte fokus på den øgede værdi, som den offentlige sektor kan opnå ved at anvende GeoDanmarks dataportefølje. GeoDanmark har i strategien formuleret følgende strategiske målsætninger:

- ✓ Flere skal udnytte datamuligheder
- ✓ Vi styrker de offentlige dataeksperter
- ✓ Viden skal deles mellem forvaltninger i hele Danmark

For at kunne levere på de strategiske målsætninger har GeoDanmarks bestyrelse fra strategiens ikrafttræden formuleret tre konkrete fokusområder, som er gældende for arbejdsprogrammerne i hele strategiperioden, dvs. frem til udgangen af 2022:

1. Kommunikation og formidling
2. Data, system og specifikation
3. Organisation og ressourcer

De konkrete aktiviteter under de enkelte fokusområder fastlægges i forbindelse med GeoDanmarks temadag og medlemsarrangementer for en enkelt arbejdsprogramperiode ad gangen.

GeoDanmarks arbejdsprogram 2022

Tværgående arbejdsprogramaktiviteter

Nedenstående tabel beskriver arbejdsprogramområdernes forventede indhold i 2022.

Strategiske fokusområder	Aktiviteter	Beskrivelse	Konkret fokus i 2022
Kommunikation og formidling	Medlemsrettede aktiviteter og tilbud	Løbende afholdelse af webinarer og kurser målrettet medlemmernes ønsker og behov	<ul style="list-style-type: none"> ➤ GeoDanmark kurser ➤ GeoDK kurser ➤ GeoDK værktøjswebinarer ➤ Dataflow i integrationer til GeoDK ➤ Ajourføringsprocesser i foråret ➤ Administrativ ajourføring målrettet byggesagsbehandlerne o.a.
	Kommunikation til chefer og andre målgrupper	Kommunikation overfor KTC's fagchefer og andre kommunale fagchefer om værdien af GeoDanmarks dataportefølje bl.a. med fokus på løbende datavedligehold ved kilden Kommunikation om værdien af GeoDanmarks dataportefølje til andre målgrupper, herunder yngre målgrupper	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kommunikationsplan - hvem, hvad, hvordan, hvornår ➤ Kanal, medie, budskab <ul style="list-style-type: none"> ○ Indlæg ifbm. KTC faggruppedage ○ Indlæg ifbm. TM22 ○ GeoDanmark målrettet uddannelsesinstitutioner ○ Nye medarbejdere i stat og kommuner
	Kommunikation øvrig	Kommunikation om anvendelse og ajourføring af GeoDanmarks dataportefølje	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Anvendelse af vejmidteobjekterne ➤ Anvendelse, gevinster og sammenspil mellem GeoDanmark geometrien og vej-fagsystemerne
Data, system og specifikation	GeoDanmarks datamodel, dataindhold og specifikation	Igangsætte de arbejdsopgaver der skal definere rammer og retning for det videre arbejde med GeoDanmark datamodel, dataindhold og specifikation	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fastsætte organisering, bemanning og resourceallokering samt tidsplan for arbejdet opdelt i klare faser ➤ Igangsætte fase 1: "Her og nu" oprydning - analyse, interessentundersøgelse, gennemførelse

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ På baggrund af fase 1 fastlægges den videre proces
	Datavaskopgaver	<p>Datavaskopgaver ifbm. produktionen varetages af Produktionsforum bl.a for- og efterbehandling</p> <p>Øvrige datavaskopgaver kan igangsættes efter input fra projekter i GeoDanmark-regi, fra medlemmer og/eller 3.part (eksterne databearbejdere)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Input fra indberetningsformular på selvstændige én-gangsdavaskopgaver. ➤ Input fra arbejdet med GeoDanmarks data-model, dataindhold og specifikation beskrevet i MiniPiD
	Udstilling af data og tilgængelighed til data	<p>Udstilling af data, både i relation til Datafordeleren og i relation til Dataforsyningen mhp. at sikre tilgængelighed til GeoDanmarks dataportefølje, som er forretningskritisk for myndighederne</p> <p>Ajourføring og videreudvikling af eksisterende baggrundskort</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kvartalsvise dialogmøder mellem KL, kommuner og SDFE med fokus på spørgsmål om datasammenstilling, Dataforsyning, Datafordeler mv. ➤ Etablering af governance ift. baggrundskort måske i form af dialoggruppe i GeoDanmark-regi, der giver input til videreudvikling af baggrundskortene
	Administrativ ajourføring og 10 cm ortofoto	<p>I arbejdet med den justerede forretningsformodel foreslog arbejdsgrupperne nye elementer i forretningsmodellen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fotogrammetrisk ajourføring - 10 cm opløsning i forbindelse med totalajourføring hvert 5. år og 15 cm opløsning de øvrige 4 år. 2. Administrativ ajourføring - Kommunerne forpligtes til at ajourføre objekttyperne bygning og vej administrativt (dette arbejde skal modsvares af SDFE's finansiering af 10 cm billeddækning ved totalajourføring) <p>Disse forslag ønsker bestyrelsen afdækket i 2022 inden der kan træffes en beslutning herom</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beslutningsgrundlag til bestyrelsen bl.a.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Udrede muligheden for øget administrativ ajourføring ○ Skabe overblik over kommunernes administrative ajourføringsindsats ○ Afdække forskellige modeller for indfasning af 10 cm ortofoto
	Sammenstilling af grunddata	<p>I arbejdet med den justerede forretningsformodel foreslog arbejdsgrupperne et nyt forretningsområde i forretningsmodellen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udstilling af GeoDanmark grunddata sammen med andre grunddata som sammensatte services 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Afdække om dette er et relevant forretningsområde for GeoDanmark, som beslutningsgrundlag for bestyrelsen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Analyse af hvordan foreningen forholder sig til sammenstilling af data generelt og specifikt og premisserne herfor

		Dette forslag ønsker bestyrelsen afdækket i 2022 inden der kan træffes en beslutning herom	<ul style="list-style-type: none"> ○ Evt. pilotopgaver som afprøver sammenstilling af data ➤ Ønsker til sammenstilling af data: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vejnavne og vejreferencen ○ Færdselsrelaterede oplysninger
	Vand og Klima	GeoDanmarks dataporteføljes anvendelse, værdi og relevans i klimarelaterede projekter	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Afdække databehovet i de klimarelaterede projekter ➤ Analyse af hvordan GeoDanmarks dataportefølge kan forbedres til at indgå i klimarelaterede projekter
		Kvalitetssikring og ajourføring af det hydrologiske tilpasningslag	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Etablere og igangsætte projekt til kvalitetssikring og ajourføring af det hydrologiske tilpasningslag ➤ Projektets omfang er afhængig af evt. tildelte midler fra regeringens digitaliseringsstrategi og/eller FODS
		Vandløbsreference, beslutning om governance	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udarbejde samarbejdsaftale og governance ➤ Gevinstanalyse af værdien af vandløbsreferencen
		Skikkelsesdata, beslutning om governance	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udarbejde samarbejdsaftale og governance ➤ Gevinstanalyse af værdien af skikkelsesdata
Organisation og ressourcer	Permanent governancemodell for GeoFA	Projektgruppen skal afslutte GeoFA-projektet og afrapportere til bestyrelsen medio 2022	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beslutte fremtidig model for GeoFA i GeoDanmark, governance, økonomi og driftsorganisation herunder bl.a. afklare udvikling, drift og økonomi af Danmarks naturstier i GeoFA
	GeoDanmarks strategi	GeoDanmarks strategi perioden udløber ved udgangen af 2022. Bestyrelsen har i 2021 besluttet at forlænge strategien med minimum ét år	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Første drøftelser om ny strategiproces

Arbejdsprogramaktiviteter i GeoDanmarks fire faglige fora

GeoDanmarks fire faglige fora varetager hver især opgaver relateret til GeoDanmarks systemunderstøttelse, specifikation, produktion og administrative ajourføring. De fire fora varetager således en række faste driftsopgaver, som beskrevet i de enkelte kommissorier for hvert forum. Herudover kan de enkelte fora arbejde med særlige emner, som ikke specifikt er beskrevet i kommissorierne, men er emner af interesse for GeoDanmarks videre udvikling på ad hoc-basis.

I nedenstående oversigt ses de opgaver, som de fire faglige fora forventer at arbejde med i det kommende arbejdsprogram, udover deres faste driftsopgaver. Er der behov for mere information om hvordan GeoDanmark-produktionen foregår, eller hvilke faste opgaver, de fire faglige fora varetager, henvises til kommissorierne for de enkelte fora i GeoDanmark.

<p>Specifikationsforum</p>	<p>Specifikationsforum forventer i 2022 at arbejde med:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Omstrukturering af specifikationen: Opdeling af specifikationen i 2-3 udgaver samt tydeliggørelse af sproget. ➤ Oprydning i data: Vurdering af om nogen objekter eller attributter kan tages ud af specifikationen, samt udkast til opdeling af data i henhold til den nye model.
<p>Produktionsforum</p>	<p>Produktionsforum forventer i 2022 at arbejde med:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Q1 + Q2: Færdiggørelse af sidste del af forsøget med at benytte skråfotos til den årlige GeoDanmark-produktion i de ulige år. Som led i forsøget foretages der i Produktionsforum en evaluering af kvalitet og økonomi. ➤ Q2: Vurdering af de kommunale ændringsudpegninger fsva. kvalitet og kvantitet. Vurderingen omfatter både ændringsudpegnings og foreløbig geometri fra administrativ ajourføring. ➤ Q2: Vurdering af nøjagtigheden i GeoDanmark-slutprodukterne. <ul style="list-style-type: none"> ○ Foretage automatisk måling af nøjagtigheden i ortofoto ○ Vurdere nøjagtigheden i vektorproduktionen ➤ Q3 + Q4: Fortsætte undersøgelser af mulighederne for optimering af produktionen, herunder udvikling af AI-processer til brug for udpegnings og/eller identifikation af GeoDK-objekter. ➤ Q1: Revidering af vejledninger som instruerer kommunerne i de tilretninger i GeoDanmark-data, der skal udføres før og efter den fotogrammetriske ajourføring startes op/er afsluttet.

Administrativt Ajourføringsforum	<p>Administrativt Ajourføringsforum forventer i 2022 at arbejde med:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Synliggørelse af anvendelsen af GeoDK-editoren som har været ramt af problematikker med dataudtræk. Der forventes i 2022 at komme en løsning, så SDFE kan lave et dashboard til måling af ajourføringsaktiviteten i kommunerne. ➤ Sammenligning af vejdata. Efter nedlæggelse af projektet Datavask af vejkategorier, er SDFE begyndt en dialog med Tom-Tom. Dialogen går ud på at sammenligne geometri fra Tom-Tom, hvor der er oplysninger om hvor biler kører, med geometri fra GeoDK. Derved vil man kunne se, hvor der eventuelt mangler veje i GeoDK. ➤ Deltagelse i UFST Beliggenhedsgruppen. ➤ Deltagelse i det videre arbejde omkring det hydrologiske tilpasningslag. ➤ Udvikling af kommunernes opgaver i forbindelse med sammenkædning af systemerne BOM og GeoDK.
Systemforum	<p>Systemforum forventer i 2022 at arbejde med:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Klargøring til ny specifikation – hvad skal der til fra GeoDK samt governance forløb i systemforum? ➤ Input til datamodel – hvad kan være costdriver? ➤ Bedre understøttelse af den årlige kommunale gennemgang ift udpegning og kvalitetssikring ➤ Bedre understøttelse af oprydning i sager i GeoDK